

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
★
Oglaš v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
★
Best Advertising
Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), AUGUST 2, 1945

ŠTEVILKA (NUMBER) 179

VELIKA TROJICA JE ZAKLJUČILA KONFERENCO

Poročilo o zaključkih
zborovanja bo jutri
dano v javnost

POTSDAM, 2. avgusta. — Konferenca velike trojice se je zaključila danes ob 12:30 zjutraj (ob 5:30 popoldne po clevelandskem času), in uradno je bilo naznanjeno, da bo čakačji svet dobil polno poročilo o sprejetih zaključkih v skupnem komuniqueju, ki bo v petek dan v javnost.

Zaključna seje, ki se je vršila v razkošni rezidenzi bivšega prestolonaslednika Frederika Viljema, je trajala dve uri. Očividci so pozneje poročali, da je na nji vladalo nadvse pristržno razpoloženje.

Okrog mize je sedelo 15 oseb in v konferenčni sobi, kjer je bilo odobreno zaključno poročilo, je bilo 40 raznih funkcijonarjev.

Ko se je to završilo, je premier Attlee predlagal zahvalo generalisimu Stalinu za izvrstne akomodacije in zunanji ministrom za njih izborna dela. Stalin je nato dal priznanje britski in ameriški delegaciji, in je v svojih opazkih čisto imenoval predsednika Trumana, Atleea, zunanjega ministra Bevina, bivšega premierja Churchill in bivšega zunanjega ministra Edena.

Novi grobovi

MARIJA ERZEN

Po dolgi in mučni boleznici je preminila na svojem domu poznana Marija Erzen, rojena Alič, stara 62 let. Stanovale je na 15251 Saranac Rd. Doma je bila iz Poljane pri Škofji Loki, kjer zapuščala brata, sestro in več sorodnikov. Tukaj je bivala 41 let in je bila članica društva Mir št. 142 SNPJ. Tukaj zapuščala soproga Karol, doma iz fare Trata, Gorenja vas nad Škofjo Loko, in sedem otrok: John, Mrs. Marjorie Krainz, Mrs. Julia Starman, Frank, Paul, Charles in Mrs. Anna Cestnik, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jožefa, E. 144 St. in St. Clair Ave., ter nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH PEČJAK

Kot smo včeraj poročali, je umrl Joseph Pečjak, star 39 let. Rojen je bil v Clevelandu. Bil je član društva Napredni Slovenci št. 5 SDZ. Tukaj zapuščala hčer Barbaro, očeta Josepha, brata Edwarda in dve sestri, Josephine Gerbeck in Helen Tomšič. Josephine je umrla pred 11 leti. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9. uri zjutraj iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

PIKNIK LOVCEV

St. Clair Rifle & Hunting klub priredi svoj letni piknik na lastni farmi na Route 44, eno miljo južno od Route 84. Route 44 gre severno in južno skozi mesto Painesville, O. Lovci se prijazno pripravljajo svojim prijateljem in znancem, da jih obiščejo na prireditvi, kjer bo potrebna prvo vrstna in zabava najboljša.

Sadovi delavske zmage v Angliji so vidni tudi že v Washingtonu

WASHINGTON, 1. avg. — Opogumljeni vsled velike zmage, katero je izvojevalo delavstvo v Angliji, so vodilni demokratični senatorji new-dealskega kova danes začrtali in objavili širokopotezen socialno-ekonomski program za povojno dobo.

Kakor se je zvedelo, je bil ta program začrtan brez posvetovanja z Belo hišo, ampak senatorji, ki so ga sestavili pravijo, da nikakor ni naperjen proti predsedniku Trumanu, temveč da upajo, da bo predsednik pomagal pri njegovem uresničenju.

Voditelji gibanja so senatorji Thomas iz Utah, Kilgore iz West Virginije in Pepper iz Floride. Program vsebuje 12 točk, katerih poglavitve so sledeče:

Pospeševanje dela za reorganizacijo vojne industrije na mirno podlago; nadaljevanje kontrole cen; preskrba izdatne brezposelnosti podpore in dvigovanje mezd potom kolektivnega pogajanja, kar naj nadomesti izgube delavcev vsled ukinitvega nadurnega dela v vojni industriji.

Farmerjem naj vlada zagotovi

vi stabilnost s tem, da se nadalje jamči cene za pridelke.

Mali trgovini in industriji naj se nudi prilika za razvoj z liberaliziranjem kredita potom revizije programa RFC in federalnega rezervnega bančnega sistema.

Pospeševanje visokih mezdnih standardov, z jamčenjem minimalne mezde 65c na uro, in specifičen nastop proti Ball-Burton-Hatch predlogi za revizijo Wagnerjeve postavbe.

Organiziranje narodnega programa za javno zdravje, povečanje izobraževalnih prilik in podvzetje jasnega programa za polno zaposlenost, katere naj se podkrepri z obširnimi projekti za razvoj javnih del in naravnih virov.

Zajamčenje vojnim veteranom najširših prilik za varnost, izobrazbo in delo.

Nacijski vodje so strahopetci; Ribbentrop trdi, da je bil le orodje v rokah Hitlerja

LONDON, 26. julija. (O.N.A.)

Bohuslav Ecer, načelnik čehoslovaške skupine za vojne zločince v Nemčiji, je dejal, da so nacistični mogotci, ki čakajo na svojo sodbo, strahopetci.

Vsi poskušajo dokazati, da so ljudje dobre vzgoje, toda v srcu so strahopetci. Vsi si prizadevajo dokazati, da so v bistvu igrali v rajhu le podrejeno vlogo in se popolnoma sesedajo, ko se jim dokaže nasprotno.

Med onimi, ki se najbolj izgovarja, je Ribbentrop. Trdil je, da je bil le orodje v Hitlerjevih rokah. Dejalo je celo, da ne pozna Hitlerjeve knjige "Mein Kampf", in da so mu misli, katere je firer razpredel v njej, čisto neznane. Ko so nekoč spravili skupaj Ribbentropa in Goeringa, pripoveduje Ecer, sta oba izjavila, da sta bila zastopnika miru. Ko pa so Ribbentropu pokazali, kako je Hitler podiral vse svoje zveze in prekršil vse pogodbe, drugo zo drugo, je Ribbentrop končno priznal, da je Hitler sicer prelomil te obljube, toda šele, ko je bil prepričan, da je to potrebno v dobro nemškega naroda.

"Tudi v prejšnjih časih so državniiki že ravnali po takih načelih", je dejal.

Karl Frank, bivši nacistični vladar Češke in Moravske, je strahopeten in impertinenten, pravi Ecer. "Tako nesramen je, da je celo izrazil svoje občudovanje do upornega pokreta na Čehoslovaškem. Hitler je bil obdan", tako pripoveduje Frank, "od gangsterjev in banditov. Eden njegovih tovarišev, general S. S. Hoffman, pa je šel še malo dalje in je rekel, da je bil Hitler sam tudi gangster."

SS general Voss, ki je bil komandant praškega polka SS-ovcev, in je obtožen mnogih umorov na Čehskem, je izjavil, da ni delal drugega kot "ščitil poslopja in vrtove v Pragi".

General Daluge, ki je bil naslednik Heydricha kot protektor Češke in Moravske, je trdil, da je "občudoval" Čehoslovake.

Ojačenje varnostne službe

V torek je bilo nastavljenih 10 začasnih ognjegascov in deset začasnih policistov. Varnostni direktor Celebrezze je rekel, da bo vsak mesec imenoval 15 začasnih moči, dokler varnostni departament ne bo dosegel normalne točke.

SELITEV

Poznani James Robich, ki je že nekaj let imel svojo farmo na R. D. 6 Brush Rd., v Euclidu, O., je sedaj kupil farmo od Frank Grdina v Hamden, O. Njegov naslov je sedaj R. D. 4, Chardon, Ohio.

NOVA DRŽAVLJANKA

Te dni je postala ameriška državljanica poznana Mrs. Frances Vidmar, 1115 E. 68 St. Čestitamo!

SANS posredoval pri ameriški vladi v prilog slovenskim vojnim ujetnikom

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

To kolono čitajo tudi Slovenci-ujetniki, ki so bili prisiljeni služiti Nemcem in Italijanom. Tu in tam prejmemo od katerega teh zahvalno pismo za naše prizadevanje v prid teh rojakov, ki jih je nemila usoda napravila za orodje nacizma in fašizma. Komaj čakajo trenutka, da bodo poslani domov ter se zopet sestanejo s svojimi dragimi.

Za primorske ujetnike, ki prihajajo iz ozemlja, ki je sedaj pod zavezniško okupacijo, je položaj zelo neugoden in celo opasen, zlasti za one, ki so javno denuncirali Italijane-fašiste in izrazili svoje sočutje z partizani in protifašističnim gibanjem. Navdaja jih strah, da jih bodo ameriške vojaške oblasti izročile italijanskim oblastem, ki so deloma še vedno pod upravo bivših fašistov, ter da se bodo slednji oblastvali nad njimi. Z ozirom na dejstvo, da je anglo-ameriška vojaška oblast v tem ozemlju razpustila ljudska sodišča in upostavila stara italijanska, ki jih je zgradil fašizem ob višku svoje moči, je ta bojazen res upravičena.

Slovenski ameriški narodni svet, ki zastopa in govori v ime Amerikancev slovenskega

AMERIŠKE LADJE IN ZRAČNA SILA V NAPADU NA WAKE ISLAND

GUAM, 2. avgusta. — Ameriške vojne ladje in matična letala so v sredo bombardirale Wake Island, medtem ko je neki rušilec 800 milj južno na dramatičen način rešil 300 domačinov z Maršalskih otokov, ki so se nahajali na otoku Jaluit kot japonski ujetniki.

GUAM, 2. avg. — Gen. Spaatz je danes naznanil, da je 820 superbombnikov vzorilo rekordni napad na japonska mesta in centre oljne produkcije, tekom katerega je bilo vrženih na tarče 6,632 ton bomb.

Amerikanci izročili Lavalu Francozom

PARIZ, 1. avgusta. — Pierre Laval, bivši načelnik režima v Vichyju, je bil danes priveden v Pariz, kjer bo posajen na začasno klop radi kolaboracije s naciji.

Letalo, s katerim sta Laval in njegova žena dospela iz Innsbrucka, je dospelo na pariško zrakoplovsko polje ob 5:50 popoldne. Čim je Laval stopil iz letala, je bil aretiran v prisotnosti preiskovalnega sodnika najvišjega sodišča.

Nato sta bila bivši premier in njegova žena odvedena v zapor. Pričakuje se, da se bo izpraševanje jetnikov začelo brez odlašanja.

PRODAJA ODVIŠNIH LADIJ ODREJENA

WASHINGTON, 31. julija. — Zvezna pomorska komisija je danes razpisala ponudbe za nakup 15 ladij raznih vrst, o katerih so oborožene sile nedavno naznanile, da jih več ne potrebujejo.

NOVA DRŽAVLJANKA

Te dni je postala ameriška državljanica poznana Mrs. Frances Vidmar, 1115 E. 68 St. Čestitamo!

Gen. Roosevelt brani spomin mrtvega očeta

WASHINGTON, 1. avgusta. — Gen. Roosevelt je danes naznanil, da bo 15. avgusta stopil iz aktivne službe, vsled česar ima prvič priliko, da odgovori na napade, kateri so bili vzporedni nanj zadnji čas radi trgovskih transakcij, v katere je bil zapleten pred vstopom v armado.

Gen. Roosevelt, ki je bil ponovno odlikovan radi hrabrosti v akciji kot poveljnik pri zračni sili, je ogorčeno zavrnil podtikanje, da je njegov pokojni oče vedel in mu pomagal pri njegovih finančnih poslih. To podtikanje je označil kot nesramnost, ki je tem bolj umazana, ker skuša umazati spomin moža, ki je mrtve in se torej ne more braniti.

Gen. Roosevelt je rekel, da je za vse finančne transakcije, katere so sedaj predmet kongresne preiskave, odgovoren on sam in nihče drugi.

Preiskava izvira iz članka, katerega je pred par meseci napisal notorični Westbrook Pegler, ki je trdil, da je mladi Roosevelt leta 1939 dobil od Johna Hartforda, predsednika Great Atlantic & Pacific Tea Co., posojilo v znesku \$200,000, in da je tedanji trgovinski tajnik Jesse Jones posojilo poravnal s plačtiljivo \$4,000, nakar je Hartford izgubo leta 1942 od bil pri plačtilvi svojega dohodninskega davka.

Pegler, ki piše za Hearstove časopise, je v svojem članku trdil, da je bila predsedniku Rooseveltu omenjena transakcija znana in da jo je odobril.

POROKA

Pred nedavnim sta se poročila Miss Helen A. Lah in John M. Milewsky. Nevesta je bolničarka po poklicu ter je hči Mr. in Mrs. Michael Lah, 18900 Kildeer Ave., ženin se pa nahaja pri armadni zračni sili v Harlingen, Texas, potem ko je bil v službi tri leta na evropskem bojišču. Bilu srečno!

Angleži dali urad odstranjevanju naciju na Štajerskem

"Na Štajerskem smo odstranili iz urada nekega zloglasnega nacija. Ušel je na Koroško, ki se nahaja v angleški okupacijski zoni. Sedaj so Angleži oku-

no priča, da naši apeli in zahteve v Washingtonu niso naleteli na gluha ušesa.

Na primer, hočejo vedeti, kako so italijanske oblasti postopale z njimi, če so jih res zadržali; če so jim res prepovedali pod kaznijo rabiti materni jezik; kako so postopali z njimi v armadi. Najvažnejše vprašanje pa je: Pod katero državo želite spadati, ko se povrne mir?

Nobenega dvoma nimamo, kako so naši fantje odgovarjali na ta vprašanja. In vsi ti odgovori bodo tvorili dober argument v prid Jugoslavije, ne samo sedaj, temveč tudi na mirovni konferenci.

Slovenci se ločijo od nemških ujetnikov

Zadeva štajerskih, koroških in gorenjskih fantov, ki se nahajajo med nemškimi ujetniki, pa je dosti bolj razveseljujiva. Amerika je pripravljena vse te fante ločiti od Nemcev in jih vrniti v Jugoslavijo, čim bodo jugoslovanske oblasti bile pripravljene ujetnike prevzeti. Te pravice so menda že v teku.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Renner apelira na zaveznike, da Avstriji dajo enotno upravo

Mala dežela ne more živeti razkosana na 4 zone; dolži Angleže in Amerikance, da protežirajo nacije

DUNAJ, 30. avgusta. — Dr. Karl Renner, 75-letni socialni demokrat, ki je kancelar in zunanji minister avstrijske provizorične vlade, ki je bila organizirana pod ruskim pokroviteljstvom, je danes imel razgovor z ameriški časniki, ki so dospeli v avstrijsko prestolico.

Dr. Renner je kritiziral razkosanje male dežele na štiri zone ter trdil, da Angleži in Amerikanci nudijo protekcijo avstrijskim nacijem. Med drugim je rekel:

"Avstrija — dežela, ki je itak tako majhna, da tretjina njene prebivalstva živi v njenem glavnem mestu — očitno ne bo mogla živeti razdeljena v štiri ločene zone. Okupacijske sile naj bi formirale eno skupno nadzorovalno oblast in omogočile, da se Avstrija upravlja kot enotna dežela z zavezniško supervizijo v vsakem departmentu.

Rusi so odstranili nacije v svoji zoni

"Mi imamo ljudi, da to izvedejo. Tukaj na Dunaju smo bili v teku treh mesecev sposobni zopet vzpostaviti republikansko vladno, dasiravno so naciji pred sedmimi leti uničili vse naše ustanove, strli našo enotno upravo in Avstrijo raztrgali na nacijske upravne edinice.

"Storili smo to navzlic silnim težavam. V vsaki izmed štirih zon, v katere so nas razkosale velike sile, obstoje drugačne vojaške uprave in regulacije. Pod Rusi so bili n. pr. vrženi iz javnih uradov vsi naciji in poslani na delo. V ameriški in britski zoni se to ni splošno izvedlo.

Angleži dali urad odstranjevanju naciju na Štajerskem

"Na Štajerskem smo odstranili iz urada nekega zloglasnega nacija. Ušel je na Koroško, ki se nahaja v angleški okupacijski zoni. Sedaj so Angleži oku-

Vesti z bojišč

SGT. MARTIN YERICK

Mr. in Mrs. Anton Yerick, 730 E. 157 St., sta bila od vojnega departamenta obveščena, da je njih sin Sgt. Martin Yerick, ki je služil kot radijski operator in topničar na bombniku Liberator B-24, pogrešan od 23. februarja 1943 leta, na poletu nad mestom Steyr, Avstrija, po 17 mesecih proglašen mrtvim.

V teku enega leta in pol, je on že tretji član družine Yerick mrtve. Sgt. Yerick se je zadnjič nahajal doma, ko je prišel na pogreb svoje 17-letne sestre Olge. Pretekli december je bil njegov brat Joseph, star 24 let, ustreljen od roparjev, ko se je nahajal na delu kot natakari pri Mrs. Smith na E. 152 cesti.

Sgt. Yerick je pohajal v Colliwood višjo šolo in pred svojim vpoklicom k vojakom 10. oktobra 1942 je delal pri Swart-out Co. Tu zapuščala starše, štiri brate: T/Sgt. Rudolph v Italiji, Pfc. Louis v Nemčiji, John in Victor, ter dve sestri: Mrs. Mary

Naši fantje-vojaki

Lt. Frank George Konestabo,

sin Mr. in Mrs. Frank in Jennie Konestabo, 10417 Prince Ave., je prišel na dopust in sicer bo doma do 11. avgusta. S seboj je prinesel svoji materi lepe spominke iz Italije, Afrike in drugih krajev. Za svojo hrabrost v poletih nad Nemčijo je bil odlikovan z zračno medaljo. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu.

T/Sgt. Edward Racic in žena

Edith sta prišla na dvo-tedenski dopust iz El Centro, Cal. Edie se nahaja pri marinih in je dodeljen instruktorjem pri zrakoplovih. Pred letom dni se je vrnil iz fronte na Južnem Pacifiku, kjer se je nahajal 26 mesecev. Za časa dopusta se nahajata na domu staršev žene, pri Mr. in Mrs. Vinko Coff, 17802 Delavan Rd., kjer ju prijatelji lahko obiščejo.

Beike in Mrs. Josephine Starman.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6331 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

AMERIKA SE NE BOJI NIČESAR

Najsrečnejši med državniki, ki sede okoli zelene mize v Potsdamu je najbrže naš predsednik Truman. Njegova dežela je dosegla popolno zunanjo varnost — cilj, za katerim strene vsi narodi, katerega pa mnogi izmed njih nikdar ne bodo uživali.

Churchill, ki ni hotel "nadzorovati razkosanja Britanskega carstva," je imel velike težave, ko je skušal zavarovati to ohlapno povezano organizacijo pred razpadom in čuvati prekomorske in zračne zveze med posameznimi členi preko vseh oceanov. Stalin je navidezno v mnogo boljši poziciji. Nikdo ne more presekati zvez v Sovjetski uniji — od Curzonove črte pa do Vladivostoka, od Arktika pa do Kive in Buhare. Toda tudi ta mogočna država je še vedno v strahu — boji se tega, kar je Bismarck po svoji zmagoviti vojni proti Franciji imenoval "moro koalicij." Nobena država na svetu ni dovolj mogočna, da bi mogla začeti vojno z Rusijo, toda svetovna koalicija bi to mogla. Ruski državniki pa dobro vedo, da je precej stremeljenja k ustvarjanju take splošne svetovne koalicije.

Za Amerikance takih strahov danes ni. V vsej svoji zgodovini je poznala Amerika eno samo zunanjo politiko, katere dvojno načelo je bilo — prvič, da moramo živeti v harmoniji z Britanskim carstvom, in drugič, da ne smemo dovoliti nobeni drugi državi, da bi premagala Veliko Britanijo. V dveh svetovnih vojnah smo to nevarnost tudi s svojo lastno silo preprečili.

Toda danes je vsega tega konec. Danes nismo več odvisni od angleške mornarice, kajti naša lastna mornarica je dovolj mogočna, da sama brani naša obrežja. Rusija še ni razvila svoje mornarice, tako da je poleg naše le še ena sama velika mornarica na svetu — britanska. Ameriška mornarica pa je skoraj dvakrat tako obsežna.

Marsikdo bo morda rekel, da so morja in oceani izgubili velik del svoje vrednosti kot sredstva obrambe. Ugovor je tehten. In nemogoče, da se bodo invazije v bodoče vršile skozi ožarje in da bodo morda robot bombe napadale našo zahodno poloblo. Toda nikdo ne more oporekati, da imamo največje brodogradilne naprave, ter da bi jih mogli, ako potrebno, zgraditi še mnogo več. Naša zračna brodogradnja so najmočnejša na vsem svetu in naše industrijske možnosti so tolike, da bomo mogli to prednost tudi ohraniti.

Ako ne pride do svetovne koalicije proti nam, je malo verjetno, da se bo mogel nastaniti na zahodnem obrežju Evrope nasprotnik, da nas obsiplje z robot bombami. Da bi pa moglo priti do svetovne koalicije naperjene proti nam, si je težko predočiti.

Važno je, da Amerikanci ne zaidejo v drugačne zmote — naša sila in naša varnost še ne pomenita, da Amerika ne bi mogla izgubiti vojne. Ako bi začeli vojno v krajih, v katerih nismo močni, bi jo mogli izgubiti. Na drugi strani pa tudi ne smemo postati izolacionisti.

Ameriški interesi zunaj v svetu so že danes zelo obširni. Ti interesi bodo rasli radi našega industrijskega in finančnega potenciala. Ker nam je bilo znano, da imajo konflikti med drugimi narodi težnjo priti do nas in rasti tako dolgo, da tudi nas potegnejo v vojno, smo pomagali organizirati svetovno organizacijo miru, ki naj prepreči vse bodoče vojne in podpira razvoj svetovne trgovine.

Svetovni čarter pa je le predpis postopka, tako da bo tudi nadalje vse odvisno od tega, ali bomo razvijali svojo zunanjo politiko v smeri vojne ali v smeri miru. Mir na svetu je mogoč le, ako bodo veliki zmagovalci v tem svetovnem požaru našli možnost, da živijo v harmoniji med seboj.

Vitalnih materialnih konfliktov med nami in Rusi ni. Niti naše interesne sfere niti naši trgovski interesi se ne križajo nikjer. Z Angleži bomo imeli več težav, toda vsakdo je prepričan, da taki spori ne bodo mogli razbiti anglosaskega prijateljstva. Nevarnost je drugače.

Britanija in Sovjetska unija imata sferi interesov, ki se križajo. V spor med tema dvema pa bi bili mi skoro zagotovo takoj zapleteni. V trenutku, ko gradimo smernice svoji povojni mednarodni politiki, moramo torej upoštevati težnje in sile britanske in ruske politike. Zedinjene države so potrebne svetu kot utež, ki bo ustvaril ravnovesje.

SANS posreduje pri ameriški vladi v prilog slovenskim vojnim ujetnikom

(Nadaljevanje s 1. strani)

V obeh slučajih je SANS skušal po svoji moči posredovati v korist naših rojakov. V veselo zavest nam je, da povzeti koraki niso bili zaman.

Vznenmirjenje na Primorskem radi razpusta ljudskih sodišč

Po razpustu ljudskih sodišč in upostavitvi zakonov, ki so bili veljavni pred kapitulacijo Italije 8. septembra 1943, je postalo v zavezniški okupacijski coni zapadno od "plave črte" silno vznenmirjenje med prebivalstvom. Čemu so anglo-ameriške vojaške oblasti storile ta korak, ni bilo nobenkrat pravilno pojasnjeno. Sigurno pa ta poteza ni ojačila prijateljstva med antifašističnimi elementi in zavezniškimi oblastmi. Ljudska sodišča je zgradila Osvobodilna fronta za slovensko prebivalstvo, v kateri so bili zastopani ne samo Slovenci, temveč tudi antifašistični Italijani. Narod je imel priliko izraziti svojo željo po tem svobodnih tajnih volitev in izvoliti v odbore in v sodniške urade take ljudi, katerim je zaupal, in kateri so verovali v ljudsko pravico.

Zavezniška intervencija je bila velika napaka, kajti zasejala je nemir, za katerega so odgovorni vsi drugi nego peščica ljudi, ki ni hotela tiho gledati tega incidenta. Oglasili so se listi. Vsled tega so oblasti aretirale Jurija Jakšetiča, pomožnega komandanta jugoslovanske vojske za Trst in direktorja delavskega lista II Lavoratore. Ista usoda je zadela dva urednika lista Primorski dnevnik. Narod je postal ogorčen. Organizirani delavci so sklicali protestno stavko za 24. ur. Nad 150.000 delavcev je zaštrajkalo v Trstu in Gorici. Prišli so se jim tudi delavci v Trzinu ter večjih mestih v Istri.

Iz ljubljane se poroča, da je delegacija antifašističnih organizacij za mesto Trst izdala sledečo izjavo o postopanju anglo-ameriške uprave:

"Aretacije, katere so izvedli, smatramo za direktni napad in poizkus disorganiziranja in zmešnjave pri dveh tržaških listih, II Lavoratore in Primorski Dnevnik.

"Aretacija direktorja lista II Lavoratore in dveh urednikov Primorskega dnevnika jasno priča, da je namen spravi oba lista v tak položaj, da ne bosta mogla zagovarjati in braniti demokratičnih ustanov in principov, katere se sedaj strašno napada in grozi od mnogih strani. Prebivalstvo Trsta smatra povzete korake proti svojim najboljšim sinovom za veliko razžalitev in bo vsled tega primorano reagirati."

Obenem je ta delegacija poslala sledeče pismo Osvobodilnemu svetu Trsta:

"V imenu prebivalstva Trsta prosimo, da upoštevate priložene izjave, katere so bile izročene anglo-ameriški vojaški administraciji zadnji petek in soboto (13. in 14. julija). Obenem bi vas vprašali, da povzamete vse potrebne korake, da te probleme razrešijo kompetentne zavezniške oblasti čimprej mogoče.

"Obvestiti vas moramo, da vlada vznenmirjenost med delavci ter da so vse demokratične množice zelo nezadovoljne radi dvomnega stališča vojaških oblasti napram demokratičnim ustanovam. Tržaške množice so jezne, ker so zastopavljene njihove pravice. Osvobodilni svet, ki zastopa veliko večino prebivalstva Trsta, ima dolžnost posredovati pri anglo-ameriških vojaških oblasteh, da pospešijo rešitev teh problemov. Vse to je potrebno, da se zavaruje mir v našem mestu, in to zahtevajo vse demokratične in svobodno-

ljubne množice, da se zavaruje obnove našega razrušenega gospodarstva."

Osvobodilni svet mesta Trsta je poslal polkovniku Armstrongu sledeče pismo:

"Osvobodilni svet mesta Trsta je sprejel pismo od delegacije antifašističnih demokratičnih organizacij. Delegacija prosi, da naš svet podpira njihovo zahtevo, zlasti še, ker je vaš uradnik izjavil, da je Osvobodilni svet edina kompetentna oblast glede zadeve. Prilagamo prepis pisma od delegacije in prosimo za razgovor. Da bo mogoče objektivno poročati o gospodarski situaciji, je Osvobodilni svet povabil na ta razgovor tudi zastopnike obrtnih zadrug."

V belgrajski Politiki z dne 18. julija je federalni minister za vzgojo, Vladislav Ribnikar, napisal uvodnik "Pogoji za mir na Balkanu." Med drugim pravi:

"... postopanje velikih zapadnih sil v osvobodjeni Evropi je diametrično v nasprotju z obljubami, ki so jih delale med vojno in katere še vedno ponavljajo v uradnih izjavah in v tisku — o svobodi, demokraciji, ljudski pravici do samoodločbe, uničenju ostankov fašizma, kaznovanju vojnih zločincev itd. Na eni strani so pomembne besede, na drugi pa dejanja, ki povzročajo čedalje večje nezaupanje v obsežna narodna vprašanja.

"Kaj drugega pa naj bi zavezniško stališče glede Grčije povzročilo, če ne nezaupanje — kjer so s pomočjo tankov in letal zopet prišli na krmilo isti fašistični elementi, ki so pomagali okupatorju? Kaj drugega kot nezaupanje naj bi pričakovali zavezniški od nas — po njihovem postopanju v Trstu, Gorici in na Korškem, ali po njihovem nerazumljivem stališču, ki so ga zavzeli v zadevi vojnih zločincev, ali po grožnji proti miru v Grčiji?"

"Toda jugoslovanske narode ne skrbi provokacija grških fašistov kot ne skrbi o bodočnosti Trsta, Gorice in Korške, kajti poznajo trdnost in moč odpora našega naroda in ker vedo, da je pravica na naši strani. Niti jih ne straši dejstvo, da je raznim izdajalcem v inozemstvu dovoljeno voditi propagando. Skušali nam bodo delati potežkoče, toda ničesar ne more iztrgati od nas doprinosne naših zmag in njih ne more vznebiti iz zizzvanjem naših pripravi, da je namen spravi oba lista v tak položaj, da ne bosta mogla zagovarjati in braniti demokratičnih ustanov in principov, katere se sedaj strašno napada in grozi od mnogih strani. Prebivalstvo Trsta smatra povzete korake proti svojim najboljšim sinovom za veliko razžalitev in bo vsled tega primorano reagirati."

"Na podlagi tega more biti mir na Balkanu zavarovan le tadaj, če se pusti balkanske narode pri miru ter če se velesile prenehajo igrati z usodo balkanskih narodov ter če ne bo nadaljnjih agresij."

Shod v Barbertonu v nedeljo 5. avgusta na Novakovih prostorih na Shermanovi cesti.

Arabski pregovor pravi: "Psi lajajo, toda karavana gre naprej..."

Mirko G. Kuhel, tajnik.

SE TRI PREDSTAVE

Ker se je vdeležilo tako veliko ljudi na prvi trstni predstavi zadnjega sredo, sem določil, da se bodo vršile še tri zaporedne predstave na vrtu za to sezono in sicer 8. in 29. avgusta ter 8. septembra.

V teh predstavah bodo pokazane glavne slike Amerike in iz domovine. Kdor pa želi, da se med temi pokaže tudi slika, tikačega se njih družine, vrta, poroke, jubileja in druge, ta naj

FRANK BUCK:

Izgubim lepega ptiča in ujamem redko kačo

Nepričakovan dobiček sem napravil s tragično izgubo v našem neobičajnem poklicu. Prav lep primer, je pa tukaj kaj navadna ptica. Pobral sem kakaduja na sejmišču v Kuali Lumpur, prestolnici Zveznih malajskih držav. Ko sem namreč nekega dne leno korakal po mestu zapazim dečka, kako nosi dva velika zaboja neprodorno zavita v debelo žakljivo. Ni bilo težko uganiti, da se pod vsakim žakljem skriva ptičja kletka.

Domačini namreč vedno porivajo kletke, kadar nosijo ptiče na tr, ker divje ptice, ki po navadi prihajajo naravnost iz džungle, začnejo tolči z glavo ob ograjo in tla kletke, tako silno nervozne postanejo, kadar vidijo zmedo in kričanje okrog sebe.

Poklical sem fanta, da bi pogledal, ali ima kaj takega, kar bi želel kupiti. Fant je razkril kletko, ki sem mu jo pokazal s prstom in mi povedal, da je v njej sapula burong ali po naše gozdna jerebica. Bila je prav lep vzorec, le da je imela, žal malo prezelen greben, toda kljub temu sem jo kupil.

Nato sem vprašal, kaj ima v drugi kletki. "Duo durong" je bilo vse, kar mi je znal povedati. Sklepal sem iz tega odgovora, da fant ne ve kako se imenuje vrsta ptičev, ki jih tam prenaša. Rekel sem mu, naj mi jih za hip pokaže.

V trenutku, ko je razkril kletko, se je fant pognal v divji jok. Eden izmed ptičev, krassen jamba golob, je bil mrtev. Njegova razbita glava je svedočila, da mu je njegov sojetnik, zeleni kakadu, z veliko plavo liso na čelu, razklal črepijo.

Skušal sem dečka prepričati, da je sam kriv, ker je vtaknil tako mirno živalco v kletko skupaj z divjim in borbenim kakadum. Ko sem ga slednjič le malo utešil, sva začela barantati za kakaduja.

V Katongu, kjer sem imel stajo za svojo zbirko, sem vtaknil kakaduja v mrežnato kletko ter jo obesil na vejo nizke črešnje, ki je divje rastle sredi trate pred mojim glavnim stanom.

Zmerom, kadar me je kako opravilo vodilo mimo kletke, sem se ustavil in pogledal po lepem brbljavcu ter mu včasih tudi dal kako posebno izbrano slaščico.

Nekega dne me je začudilo, da nisem videl nikjer ptiča. Čeprav je kletkino dno bilo malo nad višino oči, sem kakaduja vedno videl, ker je brez izjeme čepel na prečki, ki je bila nameščena v isti višini kot lončki z zrnjem.

Stoječ pod drevosom sem poklical ptiča. Ni odgovoril. Niti najmanjši glas ni prišel na moja ušesa. Prijel sem z eno roko kletko ob strani, z drugo sem pa dvignil dno, tako, da se je spustila kljukica, s katero je bila kletka prikvačena na vejo.

Ko sem spustil kletko, me je popadel strah ob pogledu na kačo, ki je pomolela glavo skozi žico. V trenutku sem izpustil kletko, ker spoznal sem v kači rumeno pasastega mangrova, izredno redko in strupeno kačo, ki je bila do tedaj v ameriških živalskih vrtnih skoraj neznana, ter sem zato imel zanjo mnogo naročil.

Ko je kletka padla na tla, mi je zadostoval pogled, da sem uganil, kaj se je zgodilo. Kača se je z drevesa splazila v kletko in požrla ptiča. Kakadu, morilec jamba, je sam podlegel še močnejšemu nasprotniku.

Toda kača sama je bila prav tako v neprijetnem položaju. poprej naznani, da se slike poprej pripravijo. — A. G. lastnik slik.

Otekline, ki je nastala na njenem trupu zaradi požrtga ptiča, jo je tako napihnila, da ni mogla več izmuzniti skozi žico, skozi katero se je priplazila. Miniti bi morali najmanj trije do štiri dnevi, da bi bilo kosilce prebavljeno in bi kača spet dobila nazaj svojo običajno obliko.

Izgubil sem 15 dolarjev vrednega kakaduja, zato sem pa ujel tako redko kačo, da bi bil vsak ameriški živalski vrt vesel, če bi jo imel.

Spet eden novih čudnih primerov, ki se neredko dogajajo v našem neobičajnem poklicu. Toda čeprav je bila ta zamenjava žame prav ugodna, sem se komaj uprl želji pograbit najbližje poleño in razbiti strupenjači glavo. S tem pa ne bi dosegel ničesar. Kakadu je bil sicer mrtev, toda ni se mi čisto pripetilo v življenju, da sem ujel rumeno pasasto mangrova, ki je ena najlepših strupenih kač.

Odkupil mi jo je profesor Raymond L. Ditmars za newyorški zoo, kjer se še danes zvija in puha za steklenim oknom v zabavo vsem, ki občudujejo njeno plazečo privlačnost.

Priznati moram, da je uloviti kačo s pomočjo ptiča kot vabo, precej nenavadno. Povem pa lahko zgodbo, ki je še mnogo bolj nenavadna, namreč kako sem ujel žerjava z lasom. Toda o tem prihodnjik. Za danes naj še navedem, da sem se učil metati zanko že v Eeksasu, ko sem bil še paglavček v kratkih hlačah.

200 let kopanja v morju

Kopanje v morju je bilo v starem času nekaj vsakdanjega, a je prišlo v teku stoletij polagoma iz mode. Sebe v začetku 18. stoletja se spet opaža zanimanje za mrzle kopeli in kopanje v morju. Največje zasluge si je tu pridobil britanski zdravnik John Floyer, ki se je v nešteti razpravah zavzel za morske kopeli.

Zdaj poteče več kakor 200 let odkar so se v mali lukii Scarborough pojavili prvi kopaleci in postavili stare zveze med človekom in vesoljno naravo. John Floyerja imenujemo po vsej pravici ustanovitelja morskega kopališča, kajti njegovo neumorno prizadevanje je rodilo obilne uspehe. S kopanjem so začeli prvi Angleži. Proti koncu 18. stoletja so se pojavila tudi na obalah Severnega morja prva kopališča, ki so se bolj in bolj razvijala. Od angleških kopališč je najbolj uspevalo ono v Scarboroughu, ki so ga zgradili l. 1733 ter je imelo raznovrsten komfort. Gostje so posedli v majhna vozila ali v čolne, ki so jih na pol pokrili in se odpeljali na morje. Upeljali so tudi prvi "kopalni stroj", ki je bilo posebno vozilo s konjsko pripravo.

Za mrzle kopeli je agitiral poleg John Floyerja tudi dr. Russell, ki je l. 1750 napisal obširno knjigo in posvetil vso svojo moč in znanje kopališču v Brightonu. To kopališče je zaslovelo 30 let kasneje s posetom tedanjega Valskega princa, ki je s svojim vzgledom našel mnogo posnemovalcev. Neglede na vreme se je mladi princ dneвно podal v vodo in vzbujal s svojo trmoglavostjo nepopisno navdušenje med narodom. Kaj čisto je moral slavnj plavalni mojster Smoker, kateremu je bilo poverjeno varstvo princa, intervenirati

in ga izvleči na suho. Kako eno dejstvo, da je princa pomagal prijeti za ušesa, češ da mu je ljubše kakor vešala v primorščevih nezgode.

Mladega kopalca, ki je predaleč, so navadno prijel za kito in ga izvlekli. Ko se pa kasneje pojavil običaj kratkih striženih las, so se kopališki vaji bridko pritoževali, češ, ko težko je rešiti kratko koseno ponesrečenca in ga skrajni čas bi bil, da bi se s klenjenjem kit odpravilo. V kopališčih so imeli moške in ženske uslužbenke, ki so nadzorovale kopanje. Kopanje na prostem bilo strogo zabranjeno. Pod nadzorom se je bilo običajno posluževati posebnega "stolca", ki je zapeljal kopalca v morje. Pogumnejši so jahali na konju v vodo. Zenske so dajale veda uslužbenkam največje oporoka in sitnosti. V svojih nepokolnih dolgih kopalnih oblekah so mogle le neokretno potapljati in so se gibale na valovih kakor utopljence. Kopalnice uslužbenke so zaslužile mnogo denarja in ustanovile poseben klub, ki se je uspešno postavilo za svoje stanovske pravice in pokazalo precej bojevitosti. Se pojavili spomlad 1. praktičnejši stroji z novimi stavljenici.

Kakor bi se nam zdelo danes nes kovanje pod strogim nadzorom v dolgih nepraktičnih oblekah nesmiselno, tako je menilo kopanje za tedanje dobo, ki se je navduševala za ravno in življenje v naravi, ne izrednega. Celo pozimi so nekateri v vodo. Kako imenitno se je to tedaj zdelo, nam pove Fanny Burney v svojih piskih iz novembra l. 1782, se je kopala v morju rano in traj v družbi nekaterih dam se morala oblačiti še ob pranju ni sveči.

V začetku druge polovice stoletja je zaslovelo kopanje v Weymont. Pripoveduje se, da svedčano so proslavili trenutki, ko je angleški kralj prvič podal svojo kraljevsko glavo v vodo. V sosednem kopalnem morju je bila skrita godba, ki je igrala ob tem pomembnem trenutku kraljevo himno.

IMATE SITNOST S KOLESOM?

USTAVITE SE PRI

FLORY'S

Vulkaniziramo, rekupamo

Novi in rabljeni tubi vseh

Popravljamo predrtja

Za potniške avte in trake

FLORY'S

TIRE SERVICE

6013 St. Clair Ave.

F. J. ZAVASKY, JR., lastnik

Vse delo garantirano

Buy a Bond and Build a

BATTLESHIP

DR. P. B. VIRANT — Optometrist

PREGLED OČI — PREDPIS OČAL

Uradne ure: 9:30 do 12:00; 1:30 do 5:00

Zvečer: 6:30 do 8:30

v sredo in soboto 9:30 do 12:30

15621 Waterloo Rd.

Cleveland, Ohio

v poslopju North American Banke

Za sestanek pokličite IVanhoe 6436

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Teta Ulrik potegne žepni ročec, ga uporabi precej glasno, potem ga vtakne nazaj v žep.

"Nič ne pomaga ... vseh sedem blaženosti si imel. Zdaj boš moral pretrpeti tudi vseh sedem trpljenj. Vse je treba plačati, Harro, še zmerom boš imel dobiček."

"Da," je dejal Harro s tako mehkim glasom, da ga je teta presenečena pogledala. "Da še zmerom imam dobiček."

Ulrika je vstala, ga prijel nepokoli pasu in ga poljubila na čelo. Tega še ni storila živ dan. Pod presenečenja je onemel in jo pral pogledal. Čisto rdeča so njena lica in okoli ustnic ji drgeta nameneček. Potem je rekla:

"Nikari ne misli, da se me bovoja Roža boji. Le nečesa ne bi mogla prenesti. Da bi dal v kasetnik: Izučena strežnica s dokolimi izpričevali se išče. Sliko, ki jo mora priložiti, pa bi prišla kakega od boga zapuščenca žen-ka in začela stresati svoje zna-ke nad Rožo. Saj je Roža tako akcija, kotka in pusti, da delajo z njo, o je kar hočejo. Niti ne brani se. Do-voji jo poznati."

"Ne, teta Ulrika, ne poznaš Teta Ulrik ga debelo pogleda. Vidi njegove lase, ki so tu

in tam že srebrni, vidi njegov obraz, ki se je zožil ... in v nje-govih očeh neko tujo mehko-bo. Potem odkima:

"Harro, kako je bilo? Kdo je bil?"

Harro se zdrzne ... "Bolje je, da tega ne veš ..."

"In Roža?"

"Oh, najmirnejša je, če ji re-čemo, da ne bodo nikoli odkrili, kdo je bil."

"Hm, pa si bo vendar mislila svoje ..."

"Žal," je vzkliknil Harro. "Človek si zmerom misli svoje. —Toda čakaj, teta, pojdi z me-noj! ... Po tej dolgi poti si po-trebna počitka."

"Ha, nikari ne misli, da boš dobil postrežnico, ki je brez mo-či."

"Zato pa dovoli, teta Ulrik, da te objamem. Moram vr-niti poljub, ki si mi ga prej da-la."

"Ljubezniv si, Harro. Še svoj živ dan nisi bil tako ljubezniv. Prava zimska hruška si, Harro. Šele ko je padel sneg, si dozorel. Da si zdaj, kakor pričakovala, da boš jokaj, kakor podivjan jelen ... Harro, vem, kako te je zadelo. —Harro, zdaj si šele ves mož, in ne samo velik, uporen fant: Nikoli več te ne bom po-

Lastuite delež v Ameriki

Ce bo vaša zastava padla, boste vi zgubili svo-bodo. Vi lahko ohranite to svobodo s tem, da DANES kupite "War Savings" znamke. Po-sodite strico Samu desetico in pomagajte, da bo zastava svobode še naprej vihrala. Lastuite delež v Ameriki!

"WAR SAVINGS" znamke dobite na bankih ali poštne uradu.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slo-venec, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo

priljubljene povesti

tegnila za lase! Ne bom se več upala, Harro."

"Ne obetaj preveč, teta Ulri-ka. Upam, da boš še vse to de-lala ... Teta Uli, zdaj imam razen ovratnice še široko ha-ljo. Kaj praviš k temu?"

"Nosi jo z mojim blagoslo-vom, sin moj, kadar boš imel spet priložnost."

"Teta Uli, doktor mi je ob-ljubil, da bo Roža kmalu zdra-va; videla boš, kako bo takrat vzevetela!"

"Ali bo takšna, kakor je bila prej?"

Ozrl se je. Tega ni mogel po-trditi. Toda samo da bi jo še kdaj imel ... Svoje sreče si ne-pusti vzeti. "O, teta Uli, saj Ro-že še ne poznaš ... Kako lepa je! ... Kar slišati ne smem, ka-ko trpi, kako se muči ... Niti besede o tem ... niti tožbe ... O, kako zna sama tolažiti. Svo-je skrivnosti prinese na dan, skrinjico biserov, in pusti me, da gledam vanjo ... Časih me pograbijo neumen strah, da je kar prelepa zame. Ničesar ni-sem tako sovražil in zaničeval, kakor strahu, veš, kakršnega občutijo mnogi ljudje pri lepih in ljubeznivih otrocih ..."

Ulrika je vstala.

"Ali lahko Rožo vidim?"

"Najprej se bo treba pomeni-ti s sestro Ivano. Delo ne bo lahko. Jaz sem se že naučil prosjati. To je menda posled-nje, kar bi mi bila lahko pripri-sala. Ta drobna, nežna, bleda ženska je močna!"

"No, Harro, potolaži se," je dejala teta Uli, ko je šla z njim čez zimski vrt. "Potolaži se, dra-

gi moj! Ko je ne bomo več po-trebovali, jo bomo vrgli čez prag. Jaz sama jo bom!"

Pol ure nato se sklanja teta Ulrika čez blede obraz Rožema-rije, in kakor bi dihlila vanjo, jo poljubi na čelo in si misli: "O, ubogi moj Harro, tvojega trpljenja še ni konec."

* * *

Drugo jutro se priziblje Al-fred ves blede in prepadel v Har-rovo delavnico.

"Ne prestraši se! Pustili so me, Harro. Gospod dvorni svet-nik mi je dovolil. Nič več ni-mam kuge, zato pa sem prišel, da se vama zahvalim." Sedel je na stol in potegnil robec iz že-pa.

Harro mu je položil roko na ramo. "Dragi bratranec, ali vam je res doktor dovolil?"

"Da. O, Harro, koliko sem moral pretrpeti! Vsako jutro mi je bilo huje, Harro, in v bolniš-ko sestro sem se takoj zaljubil. Takoj bi se oženil z njo, če ..."

"Ali je mari sestra Klara va-šo ljubezna sprejela, Alfred?"

"Kaj pa mislite, Harro! To je bil samo plod domišljije, toda nekaj tolažilnega mora človek imeti, saj ne more živeti samo od ovenega riža in moralnih predsodkov. Da, in zdaj, Harro, bi se vam še rad zahvalil in šel."

"Kaj pa mislite, Alfred ... Takšnega okostnjaka ne pu-stim s Thorsteina! Najprej vas bomo pošteno nakrmili in po-zdravili. Jesti boste morali še več ovenega riža in pustiti mo-ralične predsodke za poznejše čase. Morala in oveni riž, —

oboje je preveč za vaše zdravje. Moja ljuba teta Ulrika je tu. Zaupal vas bom njej. Pomirite se, tudi z moralnimi predsod-ki boste pri njej dobro postre-ženi. Da, oglejte si svojo kruš-no mater! Pravkar gre čez dvo-rišče, in to, kar vleče za ušesa, je mladi Thorsteinovec, ki je rad jagode, preden so zrele."

Alfred je vstal in pogledal na dvorišče, potem pa je spet se-del.

"Zelo odločna dama mora biti vaša teta ... Bojim se pa, da tega ne bom mogel sprejeti, Harro ... Saj imate poleg te-ga ..."

Harro se je posmejal. "Al-fred, le ne bodite otročji. To pot ne boste padli v roke moje žene, ampak moje tete. Kam pa ste prav za prav mislili iti? Na Brauneck?"

"O, bog, ne!" je vzkliknil Al-fred s tako grozo, da ga je Har-ro debelo pogledal.

"Nikoli več! Moji živci ne vzdržijo več ... na Braunecku straši, hudo straši. Trikrat sem menjal svojo spalnico. Po hod-nikih copata in stoka. Na stop-nicah škriplje, pogalerijah vle-če. Nekoč sem slišal šepet ljudi, ki so stopali drug za drugim po hodniku princes. Nikari ne mi-slite, da sem si odedo potegnil čez glavo —. Ne, luč sem pri-žgal in šel ven ... Na hodnik, po bliskovo ... vse je bilo sve-tilo kakor podnevi, vse prazno ... Samo slike so mežikale. Ugasil sem luč in se vrnil. Oh, samo na mestu so obstali, kjer so bi-li, ko je prišla luč, potem pa so

Mali oglasi

OHIJSKO VINO

\$2.50 gal.—Prve vrste

EMERY'S BAR

961 Addison Rd.

Odperto do 2.30 zj.

Izreden nakup

2 krasni hiši, vsaka za eno dru-žino; na novo barvane, vsaka s 8 sobami; nahajajoči se na Rus-sell Ave., od E. 68 St. in Superior Ave. Nenavađen nakup za samo \$8900. Požurite se in se zglasite kajti ta posebnost ne bo trajala dolgo. Pokličite GL 3514.

Ženska

bodisi mlada ali priletna, dobi delo pri slovenski družini brez otrok; za opravljanje je lahko hišno delo. kuhanje je navadno, nič pranja; eden dan prost v tednu. Dobra plača. Lahko osta-ne čez noč ali gre domov, ali če hoče samo par ur na dan—od 11 ure dopoldna do 5 ure popoldne. Zglasite se po 12. uri naprej do 9. ure zvečer na naslovu: J. FRANCELO, 434 E. 157 St., pri Waterloo Rd., Cleveland, O.

Ženska

srednje starosti dobi službo in dober dom, kjer bi opravljala gospodinjstva dela in skrbela za dva otroke. Plača po dogovoru. Katera želi, naj pusti svoj na-slov v uradu tega lista.

PIVO V ZABOJH

VEČ VRST

EMERY'S BAR

961 Addison Rd.

ZA

Weatherseal

KOMBINACIJSKA ZIMSKA OKNA IN MREŽE

CHARLES NORDER

MU 2292 ali RA 0221

ŽENSKE

za kuhinjsko pomoč v veliki otroški kempi v Painesville od sedaj pa do Delavskega praznika. Dobra plača.

Zglasite se v

CAMP WISE

13512 Kinsman Rd. LO 5333

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — REnd. 3023

Izvršujem vsa stavbna dela, ki so potrebna pri hišah. Predelujem hiše in trgovine. Brezplačen proračun

JOHN ROTAR

Building Contractor

1494 E. 222nd St. KE. 4323

Euclid, Ohio

Dr. Kernovo

Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje an-gleščine ali slovenščine.

Dobi se v naši tiskarni

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ŽENSKE ZA

HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPIJA V DOWNTOWN

ZA VES DAN ALI DELNI ČAS

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj.

Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zglasite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 901

od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co.'s

ZRAČNO OHLAJENI BASEMENT

Trdna opora ... Lahka udobnost

JUNIOR MISS Girdle 4.65

Rayon satin spredaj in zadaj, z elastičnimi stranicami in zipperjem. Ima majhne opore spredaj, da prepre-čijo zgančanje ob pasu. Mere 25 do 29 v dolgoti 13 inčev.

Garter Belts 1.49

Srednje široki z za-punko zadaj. Mere 26 do 32.

Seersucker Overalls 1.20

Pisani seersucker overalls za dečo; se-lepo perejo, in ne po-trebujejo likanja! Mo-dre, ali rdeče z belo barvo, mere 3 do 6.

ZNIZANO ZA ČISTKO!

59c Sunsuits za deco, mere 2 do 6 44c

1.19 Crawlers za deco, majhne in srednje mere 79c

Seti za majhne dečke, vredni 3.99 2

Nova pošiljka!

Plaid Rag preproge

Ročno-ikane—v praktičnih vzorcih za rabo na obeh straneh!

Tu so preproge iz čunaj, ki jih boste rabili za spalno sobo, kopalnico in rekreacijske sobe. Mere 27x48, izberete si jih lahko v rdeči, modri, zeleni, rumeni, oranžni, črni, orhidni ali množ-gobarvni kombinacijah. S frunžami.

2.99

THE MAY CO.'S BASEMENT

Pomladni sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

Prisedil I. H.

(Nadaljevanje)

— Že kmalu dvanajst? Hiteti moram, ako jo hočem še videti. Toda ni je videl, če je še tako pazljivo gledal. Prav gotovo je bila bolna in mu ni hotela povedati. Že zadnjič je tako slabo izgledala. Samo če bi jo mogel obiskati na njenem stanovanju, pa to ni bilo mogoče. Na vsak način je moral čakati do prihodnjega večera.

Končno je vendar prišel čas, ko je hotel rešiti svojo zadevo z bankirjem. Hotel je iti takoj v urad, toda Gabrijela, ki ga je videla prihajati, mu pride nasproti in ga je povabila, naj gre za malo časa v stanovanje, češ, da oče še spi.

Njen obraz je imel nenavaden zmagoslaven izraz, kar je takoj opazil. In kar mu je stiskalo srce, ko je hodil po težkih preproh — kaj vendar mora biti?

Prišedši v sprejemno sobo, ga Gabrijela prosi, da sede in ga je takoj zapletla v razgovor, kar je dobro znala. Njeno obnašanje je bilo nekam resno kot bi bila že starejša dama, kar se ni posebno zlagalo z njeno mladostjo; mogoče pa je postala v svojem mišljenju starejša in zrelejša, ker ji je mati zgodaj umrla in je bila sama prva dama v hiši. Njena pokroviteljica gospica pl. Lazar v njenih očeh ni bila polnovečjavna osebnost, saj je bila plačana.

Wolf si je moral mnogo prizadevati, da je bil vsaj nekoliko uljuden družabnik, ker so bile njegove misli povsem drugje. Vendar pa si je moral priznati, da je skoraj izgubil eno oko na njej, kajti Gabrijela je bila danes zelo mikavna v elegantni, lahki poletni obleki, iz katere je gledal polni beli vrat. Mesto za pestnice je imela samo črn židnan trak, vsled česar je bila njena koža tem bolj bela. Opazila je, da jo gleda z vidnim zanimanjem in okoli ust se ji zaziblje smehljaj poln zadovoljnega ponosa.

Ravno ga vpraša, zakaj se tako redkokdaj pokaže. Izgovarja se, da se strogo drži svoje službe in da se peča z višjimi vojaškimi vprašanji. Tedaj pa Gabrijela šaljivo pomiga s prstom.

Kdo more vse to verjeti, gospod Wolf. Mladi ljudje si iščejo drugačna razvedrila. Toda nič zato. Papa vedno pravi, da mora mladost znoreti — to se mi zdi zelo zanimivo. Meni ne bi bilo prav nič za to, ako bi moj bodoči mož imel za seboj kako majhno preteklost. Taki so poznejše najboljše moške, ali ne mislite tudi vi tako, gospod poročnik?

Koketno smeje se skloni nekoliko proti njemu in v njegovih očeh je bil posebno živ pogled. V grlu ga je nekaj tiščalo; najbrže je vedela za njegovo razmerje z Marijo — že zadnjič si je to mislil. Zdelo se mu je, kot bi mačka lovila miš in da je sam miš. Naenkrat mu je postalo vroče; da bi te ustnice valjale njegovo čisto ljubezen po prahu!

— V resnici ne vem, gospica, na kaj namigujete.

— Res ne, gospod pl. Wolf? — Gabrijela vstane in Wolf za njo. — Res ne? — pravi in zaničljivo zategne usta. Tu stoji pred njim, ziblje se koketno v bokih in upira vanj svoje poželjive oči. Ako bi jo bil sedaj poljubil, bi mu prav rada pustila.

Prepričal se je, da je hotela Gabrijela imeti to uro za zaupljiv pogovor in za ljubimkovanje. Gnus je čutil v svojem srcu proti njej v njenem navad-

nem čutu, ki je videl samo nizko in podlo stran. Za trenutek ga je navdala misel, da bi ji povedal o svoji zaroki z Marijo, toda nekaj neznanega mu je reklo, nikar.

Zdelo se mu je, da bi ime njegove ljubbe bilo onečasteno, ako bi ga imenoval pred temi ušesi. Vedel pa je tudi, da si ga Gabrijela želi in nikakor je ne bi mogel zadeti bolj v živo, kot s tem priznanjem.

— Tedaj, vi molčite — tedaj priznavate, da ste krivi? — poizveduje z lahnim nasmehom.

— Milostljiva gospodična, res ali ne res — vsekakor smatram pogovor o takih stvareh za zelo neprimeren med mlado damo in neporočenim gospodom.

Polna jeze nad tem odgovorom Gabrijela stisne ustnice, medtem ko ji ohol izraz spači njen obraz. Vse, kar je v njej kaj zahtevalo in ponujalo, je izginilo iz njenega obnašanja. Njena bujna postava se vzravna in hladno reče:

— Gospod poročnik, mislim, da vas papa že pričakuje.

Pogleda na uro. — Že štiri? In moral bi biti tam ob pol štirih. Dovolite tedaj, milostljiva gospica, da odidem.

Wolf se prikloni; Gabrijela mu ponudi roko in ko so se vrata zaprla za njim, reče zaničljivo:

— Sreča na tvoji poti, Wolf, vendar pa boš moj!

Bankir Ulrih se dvigne s svojega stola poleg velike pisalne mize, ko vstopi Wolf in ga pozdravi.

Ulrih je bil bolj majhne, pa obilne postave. Njegov okrogli obraz, poraščen z malo sivo brado, je bil prikupljiv, toda neka poteza na njem je izdajala, da je lahko brezobziren do skrajnosti in tudi oči so imele zviti in potuhnjene izraz. Bil je na glasu kot zelo zmožen in premeten bankir.

— Pisali ste mi, da me želite videti? — prične Wolf, ko sta oba sedla.

— Seveda, že celih dvajset minut, — reče smeje bankir.

— Potem vas prosim, da mi oprostite, toda vaša gospodična hčerka — se obrača mladi častnik; še celo nalagala ga je.

— Že dobro, — ga prekine Ulrih, — že dobro, gospod poročnik, razumem — mlada dama ima več privlačne sile kot pa kak star mož. — Da ste se dobro zabavali, sklepam iz vaše netočnosti, — me veseli!

Kaj mu je prišlo na misel, da bi njega, Wolfa, pozival na odgovor! Toda je bil preponosen, da bi obteževal hčer pred očetom.

Ne da bi se oziral na bankirjevo pripombo, pravi Wolf nekoliko ostro:

Half Victory Ours

Mrs. F. D. Roosevelt and Gen. Dwight D. Eisenhower stand in reverence over the grave of F.D.R. as General Eisenhower reported to his "chief," "half the victory is ours."

Hoteli ste me videti, gospod Ulrih — ali smem vprašati, zakaj?

— Zakaj? — odvrne Ulrih precej osorno. — Zakaj? Ali si ne morete misliti? Ali vam je mogoče ta-le papir nepoznan? — Pri tem odpre Ulrih predal svoje pisalne mize, vzame papir, ga razgane in pokaže Wolfu; bila je menica.

— Tedaj, gospod poročnik pl. Wolf, svoj podpis gotovo poznate — ali mogoče dvomite nad pristnostjo tega podpisa?

— Da, tisočkrat, — zakliče Wolf. — Pred njegovimi očmi so plesale črke in le s težavo je videl, da je menica zapadla 30. junija — to je bilo jutri. In pod njo njegov podpis! Ali ni zibal vanj kako strašilo? Misli so mu šumele v glavi. Kaj je bilo to? Kateri nesramnež si je mogel to dovoliti?

Kot blisk prešine njegove misli — Ervinovo pismo — njegov oče — ali je on, — o, vse mu je bilo jasno. Kot pribit sedi in kot iz daljave je udarjal bankirjev glas na njegovo uho.

— Saj sem si mislil, da bi bili vi, gospod pl. Wolf, lahkomišljeno izstavili menico za 25,00 mark, — vi, vzgledni mož, ki je vsem za vzgled, ki ne igra, nima nobenih razspnih zabav, in ničesar ne napravi kar bi ga moglo spraviti v zadrego. Zato sem vas že prej obvestil, pred-

no menica zapade. — Oprostite mi to nadležnost; za tem tiči nekaj nevrednega, kar ne more biti dovolj poplačano. Ponarediti vaš podpis — in pri tem Ulrih neusmiljeno upre svoje oči v Wolfa, ki smrtno bled sedi in se bori sam s seboj. O, samo da dobi časa, da zapopade to strašno stvar, da je njegov lastni oče — kajti tako je bilo, kot je stalo jasno pred njegovimi očmi.

— Ne, pustimo to, — se končno izviže iz njegovih ustnic, — priznam, da sem jaz — da je oni papir moj in bom jutri —

— Zares, gospod poročnik? Ali pri volji, to ponaredbo — kajti ponaredba je, kot ste mi v prvem trenutku izdali s svojo upravičeno osuplostjo — odobriti in potrditi? Za to morajo biti posebno važni vzroki.

— Ta podpis priznavam kot moj in bom jutri plačal, — pravi Wolf s hripavim glasom.

— Ali mislite, da vam bo to tako lahko? Pomislite tudi, ako vam ni mogoče dobiti potrebne denarja, da menice s ponarejenim podpisom ne morem podaljšati — na noben način! Za posledice gotovo veste, ako bo menica predložena vašemu polkovnemu predstojniku.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo izgubo našega ljubljenega sina in brata

T/5th GRADE

LEO L. KOVACIC

Izgubil je svoje mlado življenje za demokracijo sveta. Bil je ubit v Nemčiji dne 23. marca 1945 v cvetoči mladosti star 23 let.

Blagopokojnik je bil rojen 26. avgusta 1923 v Pittsburghu, Pa. Bil je član društva št. 317 S. N. P. J. in društva št. 138 A. F. U.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem za izraze sožalja ob tej strašni izgubi. Za vso tolažbo, ki smo je bili tako potrebni v teh težkih urah, naj vam bo izrečena globoka zahvala.

Dalje hvala vsem, ki so poslali prispevke za zadušnice, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Ponovna hvala vsem za vse!

Ti, ljubljeni sin in brat, počivaj mirno v tuji zemlji. Postal si žrtev nacizma z milijoni drugih. Dal si z drugimi svoje mlado življenje za boljši svet in boljšo bodočnost človeštva. Naša srca pa so polna bolesti ob tej izgubi, ki je strašna.

Za Teboj žalujeta oče in mati, katerima si bil ponos, nada in upanje. Objokujeta Te brat in sestra, katerima si bil nadvse ljub in drag. Tolaži nas zavest, da pridemo za Teboj, tja, kjer ni solz in ne trpljenja — tja, kjer vlada večni mir!

Žalujoči ostali:

LEO in JOSIE, oče in mati;
A. M. 2/c FRANK, brat,
STEPHIE, sestra.

Export, Pa., dne 2. avgusta, 1945.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljeni soprog in dragi oče

Frank Birtić

Zatisnil je svoje blage oči dne 25. junija 1945. Pogreb se je vršil 29. junija iz Joseph Zele pogrebnege zavoda na Highland Park pokopališče, kjer se je truplo upepelilo.

Blagopokojnik je bil rojen 3. marca 1887 leta v Hrastniku pri Zidanem mostu.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem prijateljem in sorodnikom, ki so položili tako krasne vence h krsti pokojnika. Ta dokaz vaše ljubezni napram pokojniku nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Zahvalo izrekamo sledečim:

Mr. in Mrs. Albin in Frances Praprotnik in hčerkam; Mr. in Mrs. Janko N. Rogelj in hčerki, Mr. A. J. Terbovec, Mr. in Mrs. John Steblaj in sinu, Mr. in Mrs. Michael Podboj in družini, Mr. in Mrs. Louis Novak, Mr. in Mrs. Jelerčič in družini, Mr. in Mrs. Krasovic, Mr. in Mrs. Cinkole, Mr. in Mrs. Grazar, Mr. in Mrs. Teckavec, Mr. in Mrs. Spehek, Mr. in Mrs. W. Koehn, A. Ular, C. Tekacic, Mr. Frank Snyder, Mr. in Mrs. Zabukovec, Mr. in Mrs. Mirko Burja, Mr. August Kollander, Mr. in Mrs. Anton Gubanc in družini, Mr. John Mervar in hčerki Christine, Mr. in Mrs. Jerry Jones, Mr. in Mrs. Joseph Zele, Mr. John Kows, Mr. Bill Kows, Mr. in Mrs. Sechnick, Mr. in Mrs. Milatovic, Mr. in Mrs. Moore, Mr. in Mrs. Cernigoy, Mr. in Mrs. Dus, Mr. J. Demojzes, N. Zupancic, M. Debevec, C. Tekacic, C. Swetlin, Mr. in Mrs. Bartol, Mrs. Matkovich, Mr. in Mrs. Barbo, Mr. in Mrs. Plesec, Mrs. Braniel, Sun Oil Co., First Central Bank, Akron, O.

Dalje hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo na njegovi zadnji poti. Našo zahvalo naj sprejmejo: Mr. Joseph Plevnik, Mr. Janko N. Rogelj, Mr. Michael Podboj, Mr. John Maver in Mr. Richard.

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo prijatelji-pogrebci, ki so nosili krsto. Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrvaškemu odru ter vsem, ki so ga sprejmili na njegovi zadnji poti.

Zahvalo izrekamo Joseph Zeletu za vzorno urejen pogreb in najboljšo vsestransko poslugo.

Prav posebno zahvalo naj sprejme Mr. J. N. Rogelj za krasne v srce segajoče besede, ki jih je govoril pri odprti krsti, in Mr. J. M. Steblaj, ki je govoril pokojniku v slovo v kapeli na pokopališču.

Končana je Tvoja zemeljska pot. Ti ljubljeni soprog in dragi oče. Odšel si tja odkoder ni povratka. Povrnili si se v prah, iz katerega si izšel. Bil si vedno vedrega lica in Tvoj veseli smeh je vedno našel prijatelja v slednjemu človeku, s katerim si občeval. Mi pa Te bomo bridko pogrešali, spomin na Tebe pa bomo ohranili v naših srcih dokler bodo utripala!

Žalujoči ostali:

JOSEPHINE, soproga;
DOROTHY, hčerka.

Cleveland, Ohio, dne 2. avgusta, 1945.